

Lasten tuen tarpeiden huomioiminen varhaiskasvatuksen mitoituksessa

Opetus- ja kasvatustalautakunta 18.02.2025 § 15
159/12.07.00/2025

Valmistelija varhaiskasvatuspalveluiden johtaja Kai Kytölaakso

Kokkolassa sekä valtakunnallisesti lasten tuen tarpeet varhaiskasvatuksessa ovat kasvaneet merkittävästi. Vuoden 2022 varhaiskasvatuslain muutoksen ja vuoden 2025 voimaan astuvan esi- ja perusopetuslain uudistusten myötä tuen järjestämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Nykytilanteessa resurssit eivät riitä vastaamaan tarpeisiin, ja rakenteelliset tukitoimet ovat jääneet riittämättömiksi.

Tuen tarpeisiin vastaaminen edellyttää uusia rakenteellisia tukimalleja, kuten tuen kertoimilla pienennettyjä ryhmäkokoja, alueellisia pienryhmiä sekä avustajien määrän lisäämistä. Lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien virkojen perustaminen on tarpeen, jotta varmistetaan lakisääteisten palveluiden toteutuminen. Varhaiskasvatuspalvelut lähtee kokeiluluonteisesti pilotoimaan elokuusta 2025 alkaen uusia rakenteellisia tukitoimia kunnallisissa varhaiskasvatustyksiköissä.

Varhaiskasvatuspalvelut esittää, että syksyllä 2025 otetaan käyttöön seuraavat kokeiluluonteiset rakenteelliset tukitoimet:

1. Tuen kertoimet: ryhmäkokoja pienennetään kertoimilla (tukipäätösten sisällöstä riippuen tehostetun / erityisen tuen kertoimet 1,5–3). Kertoimien käyttöönotto vaikuttaa määräraikaisten avustajien määrään vähentäen tarvetta
2. Alueelliset pienryhmät: pyritään perustamaan 4 alueellista pienryhmää, joissa ryhmäkoko olisi n. 12–14 lasta, joista osa on vahvan tuen tarpeessa
3. Henkilöstöresurssien lisääminen: täytetään nykyiset avustajavakanssit varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajilla henkilöstösuunnittelutyöryhmän päätöksen mukaisesti ja perustetaan uusia avustajan vakansseja talousarviosuunnitelmassa 2026 ja luodaan 4 uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan virkaa tulevaisuudessa.

Kokeilun tuloksia arvioidaan keväällä 2026. Tavoitteena on vahvistaa käytäntöjä pitkällä aikavälillä.

Opetus- ja kasvatustalautakunta

Päätösehdotus Lautakunta päättää

1. Merkitä varhaiskasvatuksen tukeen liittyvät suunnitelmat tiedoksi

2. Merkitä tiedoksi varhaiskasvatuksen esittämät henkilöstösuunnitelmat vuodelle 2026 ja huomioi tarpeen vuoden 2026 talousarvion laadinnassa
3. Valtuuttaa varhaiskasvatuksen valitsemaan 3–5 yksikköä, joissa tuen kertoimia pilotoidaan ajalla 1.8.2025–31.7.2026. Tuen kertoimia voidaan pilotoida näissä ryhmissä vain sillä edellytyksellä, ettei varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys Kokkolassa vaarannu
4. Valtuuttaa varhaiskasvatuksen perustamaan maksimissaan neljä alueellista pienryhmää. Pienryhmiä voidaan perustaa vain sillä edellytyksellä, ettei varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys Kokkolassa vaarannu
5. että, varhaiskasvatuksen kokeiluluontoiset tukitoimet arvioidaan toimintakauden 2025–2026 lopulla ja jatkosta päätetään erikseen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösesityksen.